

Кодекс за човекови права

Deutsche Telekom AG, Корпоративна одговорност на групацијата

Од 01.12.2023 година
Конечен статус

Надворешно

Импресум

Создадено од

Deutsche Telekom
Корпоративна одговорност на групацијата
53113 Bonn, Friedrich Ebert Alle 140
Германија

Наслов	Верзија	Поле на примена
Кодекс за човекови права	2.0	Домашна и странска

Резиме

Посветеност на Deutsche Telekom AG за почитување на човековите права и загриженоста за животната средина, како и процесот на длабинска анализа за спроведување на посветеноста

Содржина

1	Вовед	4
2	Адресари и делокруг.....	4
3	Локално прилагодување	4
4	Нашата посветеност кон почитување на човековите права и животната средина	4
5	Нашите човекови права и еколошки принципи и очекувања	5
5.1	Нашите принципи и очекувања од нашите вработени	5
	Забрана за детски труд.....	5
	Забрана на принудна работа и сите форми на ropство	5
	Безбедност и здравје при работа	5
	Слобода на здружување и право на колективно преговарање	6
	Забрана за нееднаков третман при вработување	6
	Разумна плата.....	6
	Нула толеранција кон какво било насилство и вознемирување	6
	Квалификација	6
5.2	Нашите принципи и очекувања кон луѓето од нашата клиентела	6
	Заштита на податоци	7
	Слобода на изразување и информации	7
	Заштита на деца и млади.....	7
5.3	Нашите принципи и очекувања кон општеството како и нашата посветеност кон заштитата на животната средина	7
	Усогласеност и антикорупција	7
	Дигитална одговорност и учество.....	7
	Права на локалната заедница и зачувување на егзистенцијата	8
	Мобилна комуникација и здравјето	8
	Заштита на животната средина	8
5.4	Нашите принципи и очекувања кон нашите добавувачи	8
6	Имплементација: Нашите процеси за длабинска анализа на човековите права и животната средина	9
6.1	Управување со ризиците во клучните деловни процеси	9
6.2	Анализа на ризиците	10
6.3	Превентивни мерки	12
6.4	Корективни дејства	12
6.5	Документација и годишно известување.....	13
7	Систем за жалби во компанијата.....	13
8	Комуникација и ревизија.....	14
9	Правосилност	15

1 Вовед

„Да се живее одговорно“ е дел од нашата корпоративна стратегија, а со тоа и услов за сите вработени во Групацијата. Нашата основна дејност е да ги поврзуваме луѓето и убедени сме дека секоја врска содржи можност за одржлив развој.

Еколошката и општествената одговорност се суштински дел од нашите корпоративни активности повеќе од две децении и се составен дел од нашето корпоративно управување. Доследно ги усогласуваме нашите основни деловни процеси на одржлив начин.

Со овој кодекс за човекови права, групацијата Deutsche Telekom е посветена на почитување и промовирање на човековите права и еколошките проблеми.

Овој Кодекс е исто така дел од декларацијата за принципите што треба да ја поднесе менаџментот на компанијата во согласност со § 6 став 2 од германскиот Закон за длабинска анализа на синцирот на снабдување (LkSG) и се продолжува ако е потребно со дополнителни декларации. За таа цел, овој кодекс за човекови права ќе биде јавно достапен.

2 Адресари и делокруг

Овој Кодекс за човекови права се применува ширум светот во групацијата Deutsche Telekom, доколку соодветното одговорно раководно тело или одговорен член на раководството донел заклучоци или одлучил за важноста на Кодексот за компанијата.

Раководствата на соодветните компании се одговорни за усогласеност. Никакви права на поединци или трети страни не може да се изведат од овој Кодекс за човекови права.

3 Локално прилагодување

При спроведувањето на овој Кодекс за човекови права во компаниите, мора да се почитуваат соодветното приоритетно национално и наднационално право и соодветните културни практики и – доколку е применливо – правата за учество на надлежните или легитимните тела за застапување на вработените.

Во случај на судир помеѓу националното законодавство и содржината на овој Кодекс за човекови права, централното подрачје одговорно за темата „Корпоративна одговорност“ (во моментот: Корпоративна одговорност на Групацијата – DTAG GCR) ќе работи со соодветната компанија со цел да се постигне ефект кој е најблиску до целта на овој Кодекс за човекови права.

4 Нашата посветеност кон почитување на човековите права и животната средина

Ја изразуваме нашата посветеност на почитување и промовирање на човековите права и загриженоста за животната средина секаде каде што дејствуваме, вклучувајќи ги и нашите синцири на снабдување и деловни партнери, на следниов начин:

Deutsche Telekom сериозно ги сфаќа сите меѓународно признати човекови права и еколошки грижи и ја признава својата корпоративна одговорност во тоа како глобална телекомуникациска компанија. Успехот на нашата компанија се заснова на нашите високи стандарди за квалитет,

интегритет и ориентација кон вредности. Ние се грижиме човековите права и загриженоста за животната средина да се почитуваат и ги спроведуваме процесите на длабинска анализа на целата Групација за оваа цел и систематски ги развиваме понатаму.

Покрај законските барања, ние сме посветени на следните меѓународни инструменти за човекови права и референтни инструменти за животна средина, кои во моментот се:

- **Меѓународната повелба за човекови права на Обединетите нации**, односно Универзалната декларација за човекови права на Обединетите Нации, како и Граѓанските и социјалните пактови, кои ги дефинираат граѓанските, политичките и социјалните права на кои имаат право сите човечки суштества заради нивното достоинство;
- **Основните стандарди за труд на Меѓународната организација на трудот (ILO)** со петте основни принципи за слобода на здружување и право на колективно договарање, елиминација на принудниот и детскиот труд, забрана на дискриминација при вработување и занимање и безбедност и здравје при работа;
- **„ОЕЦД – Насоки за мултинационални претпријатија“** на Организацијата за економска соработка и развој;
- принципите на **Глобалниот договор на ОН**;
- **трипартитна декларација на принципи за мултинационални претпријатија и социјална политика** (MNE Декларација);
- **Водечки принципи на Обединетите Нации за бизнис и човекови права**

5 Нашите човекови права и еколошки принципи и очекувања

Човековите права и еколошките принципи и очекувања опишани подолу ја формираат **основата на нашите деловни активности**. Тие се однесуваат на **нашите вработени**, како и на нашите **добавувачи и деловни партнери**. Тие ги опишуваат нашите вредности и стандарди, кои се поткрепени со нашите **интерни упатства и процеси** и на тој начин ја формираат нашата рамка за дејствување.

5.1 Нашите принципи и очекувања од нашите вработени

Воспоставуваме интерни прописи и процеси кои **промовираат почитување на правата на нашите вработени**. Ова особено вклучува:

Забрана за детски труд

Ги почитуваме правата на децата. Забранета е употребата на детски труд во компаниите од нашата групација. Сите практики на компанијата мора најмалку да бидат усогласени со Конвенциите на ILO бр. 138 и бр. 182, како што се изменети, и да се осигураат дека сите вработени ја достигнале законската минимална возраст во согласност со соодветните национални прописи.

Забрана на принудна работа и сите форми на ропство

Посветени сме на спречувањето на каква било форма на присилна или задолжителна работа, како и каква било форма на ропство, вклучително и модерни форми на ропство и трговија со луѓе. Сите практики на компанијата мора барем да бидат усогласени со основните стандарди за труд на ILO во нивните сегашни верзии.

Безбедност и здравје при работа

Како работодавач, ние обезбедуваме безбедност и заштита на здравјето при работа за нашите вработени барем во рамките на важечкото право и поддржуваме континуиран развој за

подобрување на работната средина. Ова исто така вклучува и спроведување на мерки за организација на работата за да се спречи прекумерниот физички и ментален замор во однос на работното време и паузите за одмор. Ги почитуваме важечките барања за безбедност при работа при користење на работници од надворешни компании.

Слобода на здружување и право на колективно преговарање

Го признаваме основното право на **слобода на здружување и колективно договарање**, како и **правото на штрајк** во рамките на националните регулативи и постојните договори. Покрај тоа, посветени сме на **отворена и доверлива соработка со демократски легитимни претставници на вработените** врз основа на конструктивен социјален дијалог и со цел фер баланс на интересите. Ние нема да ги спречиме или ограничиме нашите вработени да ги остварат овие права. Заканата од репресалии против вработените кои го остваруваат своето право на самоорганизација не е ниту прифатена, ниту толерирана.

Забрана за нееднаков третман при вработување

Ние се залагаме за недискриминација и еднакви можности по должината на седумте димензии на разновидност: **1. Возраст, 2. Род и родов идентитет, 3. Националност и етничка припадност, 4. Сексуална ориентација, 5. Ментални и физички способности/статус, 6. Верувања и светоглед и 7. Социјално потекло (образование и финансиска состојба на семејството на потекло.**

Во однос на овие димензии, континуирано работиме и на **намалување на системските бариери за вклучување** (на пр., во нашите згради, ИТ системи).

Нашите **упатства на групацијата** и нашиот **Кодекс на однесување** ја формираат глобално важечката основа за соработка во рамките на Групацијата. Во длабочина, ги зацврстивме темите за **„Разновидност, еднакви можности и инклузија“** во нашето истоимено упатство на Групацијата „VC&E“, како и нашите „Сидра на лидерството“, Упатствата на DT за лидерско однесување.

Разумна плата

Го почитуваме правото на фер и соодветно наградување на договорна основа, кое се заснова на соодветните законски минимални плати на соодветниот национален пазар на трудот и им овозможува на нашите вработени **да обезбедат соодветна егзистенција во смисла на меѓународните референтни инструменти наведени во Дел 4.**

Нула толеранција кон какво било насилство и вознемирување

Telekom е место **без толеранција за физичко, ментално или сексуално насилство, закани за тоа, како и друго малтретирање.** Ова исто така важи и за **приватните или јавните безбедносни служби** што компанијата ги ангажира за заштита на проектите на компанијата, ако постои закана за повреда на овој принцип за време на служењето на тие безбедносни служби, на пр., поради недостаток на контрола или доволна обука.

Квалификација

Дигитализираниот свет на работа станува сложен, разновиден и бара многу флексибилност. Ние ја поддржуваме понатамошната обука и преквалификација на нашите вработени, што исто така е во интерес на компанијата, со цел да се обезбеди постојано високо ниво на перформанси и висококвалитетна услуга. Особено, нашите формати на учење предвидуваат **идни теми** кои се однесуваат на транзиција кон континуирано **дигитализирачкиот свет на работа, предизвиците поврзани со работното место поврзани со технолошките, еколошките и социјалните промени.** Исто така, се потпираме на **формати за дигитално учење кои поддржуваат независно, флексибилно учење според индивидуалните потреби** на најдобар можен начин.

5.2 Нашите принципи и очекувања кон луѓето од нашата клиентела

Заштита на податоци

Заштитата на личните податоци на сите поврзани со групацијата Deutsche Telekom е една од нашите најважни цели.

Обезбедуваме законска обработка на личните податоци во однос на општите човекови права. Посветени сме на основното право на заштита на податоците и **информативно самоопределување** кое важи во ЕУ и го промовираме неговото светско признавање. Постојано развиваме технички стандарди и сме посветени на максимална **транспарентност**. За таа цел, сеопфатно ги зацврстивме мерките и прописите за заштита на податоците во процесите на Групацијата. Ова вклучува, особено, дизајн во согласност со заштитата на податоците и разгледување на аспектите поврзани со човековите права во **развојот и употребата на вештачката интелигенција (ВИ) или други апликации со алгоритми**.

Во исто време, посветени сме да им обезбедиме на сите **поединци да ја задржат контролата врз користењето на нивните податоци**. Ова исто така вклучува едукација за тоа како функционираат бизнис моделите засновани на податоци и како, на пример, луѓето од нашата клиентела можат да го согледаат својот **дигитален суверенитет**.

Со цел да постигнеме еднакво високо ниво на заштита на податоците во рамките на Групацијата, воведовме различни интерни упатства. „**Обврзувачките корпоративни правила за приватност**“ ја формираат регулативата за заштита на податоците на целата групација на која се обврзаа компаниите на групацијата Deutsche Telekom - колку што е законски можно.

Слобода на изразување и информации

Ние ја почитуваме и штитиме слободата на изразување со цел да ги спречиме или минимизираме ефектите од, на пример, можните владини ограничувања. Овие ограничувања мора да бидат во согласност со националните и/или меѓународните прописи и закони, неопходни и пропорционални на целта, како што се националната безбедност или заштитата на децата.

Заштита на деца и млади

Ние ги заштитуваме децата и адолесцентите кога користиме дигитални медиуми и затоа ги земаме предвид релевантните критериуми за заштита на децата при развојот на нашите услуги и производи.

5.3 Нашите принципи и очекувања кон општеството, како и нашата посветеност кон заштитата на животната средина

Усогласеност и антикорупција

Нашата култура на усогласеност е суштинска градбена единица за **интегритет и корпоративно управување ориентирано кон благодарност**. Посветени сме на етичките принципи, како и на законот и редот во целата Групација. Ова го спомнуваме во нашите упатства и во нашиот **Кодекс на однесување**.

Корупцијата ги крши националното и меѓународното право. **Ги отфрламе сите форми на корупција** – и митото како активна и пасивна корупција – во јавниот и приватниот сектор. Треба да се воздржиме од секој вид на корупција, како и активности кои би можеле да се толкуваат како такви.

Дигитална одговорност и учество

Ние се стремиме да ги поддржуваме и промовираме човековите права во секое време, вклучително и во однос на одговорностите што произлегуваат од технолошките промени и дигитализацијата – нашето тврдење е дека **употребата на нашите технологии се заснова на хуманистички систем на вредности**.

Нашата посветеност има за цел да помогне во обликувањето на дигитално општество кое се заснова на нашите основни демократски вредности и во кое сите луѓе можат безбедно, компетентно и

суверено да учествуваат: Сакаме да го направиме дигиталниот свет толерантен и безбеден простор за сите и да го оспособиме општеството да го надмине дигиталниот јаз.

Права на локалната заедница и зачувување на егзистенцијата

Ги почитуваме и штитиме правата на **локалните заедници, како што се домородните народи**. Онаму каде што луѓето во локалните заедници може да бидат погодени од нашите активности, се трудиме да избегнеме неповолни влијанија врз човековите права. **Активно се консултираме** со потенцијално засегнатите заедници за да постигнеме договор или одобрување.

При стекнување, развивање или друго користење на земјиште, шуми и води, чие користење обезбедува егзистенција на лицето, го почитуваме **спроведувањето на забраната за незаконско иселување и незаконско одземање на земјишта, шуми и води**.

Мобилна комуникација и здравјето

Електромагнетните полиња се суштински дел од нашиот вмрежен свет. Се грижиме да се почитуваат соодветните законски ограничувања. Се водиме од препораките на Меѓународната комисија за радиолошка заштита. Нашето објавено **упатство за високофреквентни електромагнетни полиња (EMF)** обезбедува подетални информации, кое го објаснува нашиот пристап и е надополнето со годишно известување.

Заштита на животната средина

Посветени сме на заштитата на животната средина и, особено, го даваме нашиот придонес за ублажување на климатските промени и усогласување со Парискиот климатски договор. **Проценките на ризикот за животната средина се составен дел од нашите процеси за длабинска анализа на животната средина**, вклучително и во контекст на спојувања и преземања. Ова ги вклучува **сите еколошки грижи** кои се негативно погодени од нашите деловни активности, вклучувајќи и предизвикување на **штетни промени во почвата, загадување на водата и воздухот, загадување со бучава или прекумерна потрошувачка на вода, како и уништување на шумите и ограничување на биолошката разновидност**, што може да доведе до значително нарушување на здравјето и/или природната егзистенција на луѓето.

Се стремиме да го избегнуваме отпадот колку што е можно повеќе, да промовираме понатамошна и повторна употреба и - доколку тоа не е можно - приоритетно **рециклирање на отпадот**.

Го набљудуваме забранетото производство и/или употреба на супстанции во рамките на **Стокхолмската конвенција (перзистентни органски загадувачи „POPs“)**, како и несоодветното постапување со **отпадот што содржи POPs** и несоодветната испорака на **опасен отпад во смисла на Базелската конвенција** во рамките на нашиот глобален синџир на снабдување.

Конвенцијата Минамата го регулира производството, примената/употребата и/или **отстранувањето на жива и отпадот што содржи жива**. Со цел да ги избегнеме ризиците поврзани со животната средина поврзани со нашите деловни активности, ги вклучуваме во нашите процеси на длабинска анализа.

Нашата **интегрирана климатска стратегија** се потпира на четири столба: емисии од синџирот на вредност, обновлива енергија, енергетска ефикасност и овозможување. За секој од четирите столба, следиме конкретни цели и известуваме за нив. **Сертифицираниот систем за управување со животната средина на групацијата** создава основа за зацврстување на обврските за длабинска анализа на животната средина.

5.4 Нашите принципи и очекувања кон нашите добавувачи

Особено, ги преземаме следниве обврски кон нашите **директни добавувачи** со кои имаме договорен однос и воспоставуваме соодветни мерки за нивно спроведување:

- **Долги години**, очекувавме од нив, исто така, да се посветат на почитувањето на човековите права и животната средина и **да ги почитуваат нашите принципи (делови 5.1-5.3)**, да се посветат на **поставување соодветни процеси на длабинска анализа базирани на ризиците** и да ги пренесат овие очекувања на сопствените компании добавувачи.
- Воспоставуваме процеси – ако е потребно заедно со компаниите добавувачи, кои овозможуваат **проверка** на усогласеноста.
- Особено сме посветени на **одговорно снабдување со сировини** низ целиот синџир на снабдување и затоа бараме **усогласеност со стандардите во ракувањето со метали, особено со минерали од региони на конфликт**. Особено, ги поддржуваме иницијативите за воспоставување **глобален систем за следење на минералите** како корисен чекор за подобрување на транспарентноста низ целиот синџир на снабдување.

6 Имплементација: Нашите процеси за длабинска анализа на човековите права и животната средина

Веќе неколку години, групацијата Deutsche Telekom работи со програма за усогласување со обврските за длабинска анализа на човековите права и животната средина во согласност со меѓународните референтни инструменти споменати во Дел 4. Врз основа на овие наоди и земајќи ја предвид надворешната и внатрешната експертиза, **идентификувавме групи на луѓе врз кои нашите деловни активности можат да имаат потенцијално негативно или позитивно влијание** (анализа на влијанието врз човековите права):

- Вработени во компаниите од нашата групација
- Вработени во нашите директни или индиректни компании добавувачи
- Луѓе од нашата клиентела
- Деца и адолесценти
- Луѓе во општините

Затоа, при спроведувањето на нашите процеси на длабинска анализа, посветуваме особено внимание на интересите на особено **ранливите групи на луѓе**, како што се: **деца, адолесценти, жени, работници мигранти и други лица кои припаѓаат на национални или етнички, верски и јазични малцинства**. Ние продолжуваме да ја развиваме оваа идентификација на ранливите групи на луѓе најмалку еднаш годишно откако ќе ја спроведеме нашата годишна анализа на ризикот за човекови права и животната средина.

Ги објавуваме новите наоди во **годишната изјава за политиката за човекови права и животна средина на Deutsche Telekom AG („Годишен извештај LkSG“)** на нашата [веб-страница](#).

6.1 Управување со ризиците во клучните деловни процеси

Преку **системот за управување со ризици на Групацијата**, неопходните чекори се зацврстени во сите релевантни деловни процеси со цел да се **идентификуваат и минимизираат ризиците по човековите права и животната средина** и да се спречи, прекине или минимизира нивниот степен. Системот за управување со ризици на Групацијата вклучува компании на Групацијата врз кои Deutsche Telekom AG врши одлучувачко влијание (во понатамошниот текст „Компании на Групацијата“).

Суштинските чекори на процесот на овој систем за управување со ризици вклучуваат:

- Одредување на лицето одговорно за контрола на управувањето со ризикот
- Воспоставување на **постапка за жалби**
- **Годишна анализа на ризиците** за компаниите од Групацијата кои припаѓаат на сопствената дивизија и нивните директни добавувачи

- **Анализа на ризик поврзана со настани** низ целиот синџир на снабдување, вклучувајќи ги и деловните партнери
- Дополнително, за компаниите директни добавувачи: **тековна проценка на ризикот**
- **Изведување и спроведување на превентивни и корективни мерки**
- **Рецензии за контрола и ефикасност**
- **Документација и архивирање**
- **Годишно известување**

Ги **дефинираме одговорностите** за изведбата и усогласеноста со нашите процеси на длабинска анализа:

- На највисоко раководно ниво, Извршниот одбор на Deutsche Telekom AG и соодветните управни одбори на компаниите од Групацијата се одговорни за почитување на човековите права и еколошките обврски.
- Редовното и/или поврзано со настани внатрешното известување во телата за донесување одлуки, на пр., управување со човековите права или резултатите од животната средина, гарантира дека секогаш може да се донесат информирани одлуки.

Како функција за поддршка, беше назначено лице (т.н. Службеник за човекови права или **Службеник на LkSG**) да ги **надгледува процесите на длабинска анализа низ целата групација на ниво на Deutsche Telekom AG**. Ова лице одговара директно на одговорното лице на Управниот одбор на Deutsche Telekom AG и има други функции за поддршка.

До степенот до кој тоа се бара со државниот закон (на пр., Законот за длабинска анализа на германскиот синџир на снабдување), компаниите на Групацијата назначија такви лица за следење за нивната деловна област во иста форма.

6.2 Анализа на ризиците

Како дел од управувањето со ризиците, спроведуваме **годишна анализа на ризиците** за да ги идентификуваме човековите права и ризиците по животната средина. Ова се однесува на нашите компании од Групацијата и нивните директни добавувачи во соодветната фискална година. **При земањето предвид и проценката на ризиците, посветуваме особено внимание на интересите на потенцијално погодените лица.**

Ризик постои ако постои разумна веројатност за повреда на човековите права или загриженост за животната средина во смисла на Дел 4 поради реалните околности, а компанијата на Групацијата предизвикала или придонела за ова. Ризик може да произлезе и од **прекршувања** кои веќе се случиле поради повреда на човековите права или еколошките обврски, доколку повторувањето на фактите не можело да се ублажи со соодветни превентивни мерки.

Покрај годишната анализа на ризиците, понатамошните анализи на ризици се вршат за **секој случај поединечно** ако имаме реални индикации кои го прават ризикот во горенаведената смисла можен или ако треба да очекуваме значително променета или значително проширена ризична ситуација во синџирот на снабдување. Ова се однесува на сите компании на Групацијата, компаниите директни добавувачи, како и компаниите индиректни добавувачи што ни се познати и другите деловни партнери.

Во пресрет на аквизицијата на компанијата (спојување и аквизиции), систематски се анализираат и човечките и еколошките ризици.

Нашите **суштински процедурални чекори** во **редовната анализа на ризиците** се состојат од:

Чекор 1: Идентификација на компаниите/филијалите/локациите на Групацијата во сопствената деловна област, како и нивните директни добавувачи со зголемено распоредување на ризикот со помош на

- споредба на надворешни и внатрешни информации и извори,
- мапирање на политичките рамковни услови специфични за земјата (на пр., мапирање на ризикот според деловни области, локации, производи или земји на потекло).
- За анализата на ризикот во областа на добавувачите, во овој чекор ги земаме предвид и ризиците на групата производи или ризиците специфични за производот.

Изворите се јавно достапни извештаи за ризиците во земјата и индустријата, внатрешни информации од постојните процеси на управување, на пр., процедури за жалби, прашалници за ризиците на компаниите на Групацијата, анкети за вработените, ревизии, сертификати. Исто така, ги разгледуваме внатрешните и надворешните човекови права и знаењата за животната средина од релевантни експерти, деловни партнери и избрани засегнати страни, вклучувајќи претставки на вистински или потенцијално засегнати групи

Исто така, користиме податоци за ризиците од надворешни специјализирани даватели на услуги за да ги идентификуваме ризичните директни добавувачи. Ова ни овозможува континуирано следење на нашите глобални синџири на снабдување врз основа на ризик и континуирано оценување на различни јавно достапни извори.

Сè повеќе вложуваме напори да ги идентификуваме особено ранливите групи (како што се децата, етничките и верските малцинства, бранителите на човековите права, жените или домородните народи) и подетално да ги анализираме ризиците за човековите права на кои се изложени.

Чекор 2: Проверка на веродостојноста на резултатите од чекор 1 и тежина, како и приоритизација на конкретните ризици за човековите права и животната средина во специфичен контекст во компаниите/филијалите/локациите/компаниите добавувачи на Групацијата во рамките на дијалог за меѓусекторски ризик. Стручна комисија составена од централни специјалистички оддели, како и претставникот на LkSG (Одборот за ризик на LkSG) ја спроведува проверката на веродостојноста, како и мерењето и приоритизирањето во рамките на заедничкиот дијалог за ризик.

Сите наоди (вклучувајќи ги и ризиците и повредите) се оценети како зголемување на ризикот или минимизирање, преточени во скала на резултати и приоритетни во понатамошен чекор, особено врз основа на критериумите за соодветност опишани подолу:

- **Вид и опфат на деловните активности:** „Класификација на стоката“ (на пр. стокови групи се користат во суровините што се очигледно ископани во конфликтни или високоризични региони или обично се поврзани со кршење на човековите права или нарушување на животната средина; употреба на опасни машини и/или хемикалии во производството на (пред-)производи; производство со висок процент на нискоквалификувана, работна сила, работници мигранти, оддалечени/тешко достапни работни места и/или сезонска/флукуирачка побарувачка на работна сила)
- **Можности за влијаење** на непосредната причина
- **Типично очекувана сериозност и веројатност за повреда:** број на субјекти на податоци, присуство на ефикасни превентивни мерки
- **Придонес:** директни причинители или придонесувачка причина

Матрицата на ризик или скалата на ризик изготвена на годишно ниво на овој начин, која прави разлика помеѓу компаниите/добавувачите на Групацијата со висок, среден или низок ризик за човековите права или ризикот за животната средина, се усвојува од страна на Извршниот одбор на Групацијата и претставува основа за понатамошна деривација на активности, како и внатрешна и надворешна комуникација и е инкорпорирана во процесите на корпоративно донесување одлуки.

Резултатите ги користиме како основа за подготовка и, каде што е потребно, прилагодување на внатрешните прописи, процеси и обуки за да ги задоволиме променливите барања на нашите процеси на длабинска анализа.

6.3 Превентивни мерки

Штом е идентификуван висок ризик како дел од анализата на ризик, **веднаш преземаме соодветни и превентивни мерки базирани на ризик**, како што се:

За нашите компании на Групацијата (сопствена деловна област):

Со цел спроведување на стратегиите за човекови права и животна средина, насоките и упатствата за дејствување се спроведуваат или прилагодуваат по потреба, на пр.:

- Кодекс за човекови права
- Кодекс на однесување
- Опис на системот за управување со ризик на LkSG
- Глобална политика за набавки
- Систем за управување со квалитет, здравје, безбедност и заштита на животната средина
- Упатство за животна средина
- Групна политика за разновидност, еднакви можности и инклузија

Покрај тоа, вршиме **обука и мерки за контрола базирани на ризик** на самото место, на пр., проценки на влијанието врз човековите права, внатрешни и надворешни **ревизии на самото место**.

За областа на добавување:

Нашите **принципи и очекувања** за човековите права и животната средина кон директните компании добавувачи **соодветно се земаат предвид кога се бираат добавувачи** и се **основен дел од договорот веќе многу години**.

Покрај тоа, преземаме **соодветни мерки засновани на ризик**, на пр.:

- Договор со посебни договорни клаузули за спроведување на **мерки за контрола базирани на ризик**, како што се ревизии на добавувачи, поддршка на компанијата директен добавувач во спроведувањето на мерки во однос на индиректните компании добавувачи во врска со ризиците идентификувани за секој случај поединечно
- Нудење обука за нашите очекувања за човековите права и законот за животна средина
- Приклучување кон меѓуиндустриски иницијативи

Со помош на утврдените контролни механизми, ефикасноста на воспоставените мерки за превенција, кои ги спроведовме во нашата деловна област, кај нашите директни или индиректни компании добавувачи, се проверуваат најмалку еднаш годишно или за секој случај поединечно и, доколку е потребно, се ажурираат. Таквите механизми за ефикасност и контрола вклучуваат:

- Преглед на спроведувањето на политиките на Групацијата преку консултирање на компаниите на Групацијата во годишна проценка на ризикот
- Спроведување анкети за вработените
- Проверка на стапката на учество во однос на обуката
- Спроведување на внатрешни и надворешни ревизии и сертификации

6.4 Корективни дејства

Ако, како дел од нашата анализа на ризик, утврдиме дека **повредата** на човековите права или на обврската за животната средина веќе **се случила или е неизбежна**, веднаш ќе преземеме соодветни корективни мерки и исто така ќе ги приоритизираме, земајќи ги предвид горенаведените критериуми за адекватност, видете 6.2.:

За нашите компании на Групацијата (сопствена деловна област):

- Непосредно дејство за спречување, прекинување или минимизирање на степенот на повредата
- Спроведување на обука
- Дополнување на упатствата и прилагодување на процесите
- Мерки на трудовото право
- Вклучување на други специјалистички оддели, претставници на вработените за развивање на концепт

За областа на добавувачи:

Веднаш ќе контактираме со нашите директни добавувачи, ќе разговараме за ситуацијата и ќе побараме прекинување на какви било прекршочни дејствија. Доколку повредата не може да се отстрани во догледна иднина, бараме создавање на **заеднички концепт** за раскинување или минимизирање, вклучувајќи и конкретен распоред. Исто така, се потпираме на надворешни партнери и иницијативи во индустријата.

Ако е предвидливо дека компанијата добавувач нема да ги исполни барањата, ќе се разгледа дали се направи привремен прекин на деловните односи или бришење на компанијата добавувач од списокот на добавувачи. Ако прекршувањето е сериозно и/или не може да се прекине, прекилот на деловниот однос ќе се смета за краен сооднос.

Во отсуство на договорен однос со **индиректни компании добавувачи**, ние исто така ќе ја контактираме нашата директна компанија добавувач во случај на прекршоци доколку е потребно и колку што е можно. Тука, исто така, се стремиме да создадеме концепт за спречување, прекинување или минимизирање на случаите со сите вклучени страни и да го **спроведеме тоа во партнерство со нив**. Исто така, размислуваме да се приклучиме на релевантни иницијативи во индустријата.

Со помош на утврдени контролни механизми, ефикасноста на мерките за корекција спроведени погоре се проверува најмалку еднаш годишно или за секој случај поединечно. Таквите механизми за ефикасност и контрола вклучуваат:

- Вклучување на прашања во анкетите на вработените
- Проверка на стапката на учество во однос на обуката
- Спроведување на внатрешни и надворешни ревизии и сертификации

6.5 Документација и годишно известување

Континуирано ги документираме нашите напори за ефикасно спроведување на нашите обврски за длабинска анализа на човековите права и животната средина.

Покрај стратегијата за човекови права и животна средина објавена во овој Кодекс за човекови права, **Deutsche Telekom AG објавува дополнителни извештаи** за исполнувањето на своите обврски за длабинска анализа, кои во моментот се:

- **годишно, дополнителна декларација за сите приоритетни ризици поврзани со луѓето и животната средина** на Deutsche Telekom AG по извршувањето на годишната анализа на ризикот **во согласност со Законот за длабинска анализа на германскиот синџир на снабдување**, кој е објавен на [нашата веб-страница](#) – „Годишен извештај LkSG“
- годишен извештај за одржливост во согласност со важечките законски обврски за известување за одржливост, со поврвени измени

7 Систем за жалби во компанијата

Преку нашиот портал за укажувачи и жалби „**TellMe**“, им даваме можност на сите засегнати страни да изразат поплаки во врска со човековите права или еколошките прашања поврзани со Deutsche Telekom и неговиот синџир на снабдување, меѓу другото, и да го свртиме нашето внимание кон нив.

Правилата за работа се јавно достапни на нашата [почетна страница](#) и на веб-страниците на нашите компании од групацијата. Забелешките и поплаките може да се **адресираат преку различни влезни канали** со цел да се обезбеди **најширока можна пристапност на постапката за поплака**:

- **телефонски** на **бесплатен меѓународен број: +8000 3824 835**
- **по е-пошта:** tell-me@telekom.de
- **по пошта:** **Deutsche Telekom AG; портал за укажувачи TellMe; Friedrich-Ebert-Allee 140; D-53113 Bonn**
- **анонимни онлајн пријави:**

Сите записи се евидентираат од страна на нашиот обучен персонал за усогласеност заради понатамошна обработка во согласност со законските барања и со земање предвид на заштитата на лицето што ја поднесува поплаката. Во принцип, потврда за прием и контакт за понатамошниот тек на постапката ќе бидат објавени во рок од седум дена. Нашиот тим од експерти ја проверува валидноста на пријавата и ги утврдува другите одговорности. Другите страни може да бидат повикани да ги разјаснат фактите, ако е потребно во консултација со лицето што поднесува поплака. Нашата цел е да го информираме лицето што поднесува поплака за резултатот и сите изведени мерки во рок од приближно три месеци од потврдата за прием.

Ефективноста на постапката за поплака постојано се разгледува и понатаму се развива од наша страна, но **најмалку еднаш годишно**. Наодите од постапката за поплака се земаат предвид при годишната анализа на ризиците и може да бидат поттик за анализа на ризици поврзани со настани. Покрај тоа, го испитуваме понатамошното иницирање на мерки, искористувајќи ги соодветните правни можности, на пример, законот за вработување и/или чекорите на кривичното право.

8 Комуникација и ревизија

Овој Кодекс за човекови права ќе биде достапен и објавен во соодветна форма за сите вработени во групацијата Deutsche Telekom и групите од интерес.

Содржината на оваа политика се пренесува на деловните партнери и компаниите добавувачи на нашата групација на соодветен начин како очекување.

Свесни сме дека ставаме фокус на човековите права, вклучувајќи животната средина, во текот на понатамошниот развој на нашата компанија. Затоа, континуирано ги разгледуваме овие тематски области и поврзаните обврски за длабинска анализа во областа на човековите права и еколошките проблеми и по потреба го прилагодуваме овој Кодекс за човекови права.

9 Правосилност

Овој Кодекс за човекови права стапи во сила за Deutsche Telekom AG на 1 декември 2023 година по донесување на резолуцијата од страна на Извршниот одбор на Deutsche Telekom AG и го заменува постојниот „Кодекс за човекови права и социјални принципи“ од ноември 2017 година, како и политиката на Групациската „Политика за односи со вработените“. Во компаниите на Групациската, Кодексот за човекови права стапува во сила по решение на одговорното раководно тело или одлуката на одговорниот член на раководството.

Бон, 1 декември 2023 година

Членови на Извршниот одбор на Deutsche Telekom AG

Тимотеус Хетгес

Претседател на Одборот на директори

Кристијан П. Илек

Член на Одборот на директори, Финансии

Адел Ал-Салех

Член на Одборот на директори
T-Systems и ИТ на
Групациската

Торстен Лангхајм

Член на Одборот на директори
САД и развој на групациската

Биргит Боле

Член на Одборот на директори, човечки ресурси
и правни работи, директор
за труд

Доминик Лерој

Член на Одборот на директори за Европа

Шрини Гопалан

Член на Извршен одбор за Германија

Клаудија Немат

Член на Одборот на директори
Технологија и иновации